II

(Voorbereidende besluiten)

ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Advies over het voorstel voor een verordening (EG) van de Raad betreffende de maatregelen van de Gemeenschap op het gebied van de statistiek [1]

(94/C 195/01)

De Raad heeft op 30 maart 1994 besloten, overeenkomstig de bepalingen van artikel 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het voornoemde voorstel.

De Afdeling voor economische, financiële en monetaire vraagstukken, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 12 april 1994 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Meyer-Horn.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 315e Zitting (vergadering van 27 april 1994) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. Rechtsgrondslag van het verordeningsvoorstel

1.1. De Commissie heeft een ontwerp-verordening [COM(94) 78 def.] aan de Raad voorgelegd waarin de activiteiten van de Gemeenschap op het gebied van de statistiek worden geregeld.

1.2. De ontwerp-verordening is gebaseerd op artikel 213 van het Unieverdrag en zal na advies van het Economisch en Sociaal Comité, het Europees Parlement en het Europees Monetair Instituut door de Raad worden vastgesteld.

1.3. De Commissie heeft de comités Statistisch programma, Monetaire, financiële en betalingsbalansstatistiek en Statistische informatie op economisch en sociaal gebied over haar ontwerp-voorstel geraadpleegd.

1.4. Overeenkomstig artikel 23 van het voorstel treedt de verordening twintig dagen na publikatie ervan in het *Publikatieblad van de EG* in werking en is dan rechtstreeks toepasselijk in elke lid-staat.

2. Doel van de ontwerp-verordening

2.1. De Europese Unie heeft voor het nemen van beleidsbeslissingen communautaire statistieken nodig die actueel, betrouwbaar, significant en van land tot land vergelijkbaar zijn. Vooral op de volgende gebieden bestaat behoefte aan communautaire statistieken.

2.1.1. Ter voorbereiding en voor de tenuitvoerlegging van de Economische en Monetaire Unie (b.v. financiële en monetaire indicatoren voor de convergentiecriteria, nationale rekeningen, koopkrachtpariteiten, indexcijfers voor de consumptieprijzen, betalingsbalans-, bank-, rente- en monetaire statistieken voor het Europees Monetair Instituut).

2.1.2. Ter bevordering van de economische en sociale samenhang (b.v. BBP van de regio's, werkloosheidscijfers, regionale indicatoren over beroepsbevolking en werkgelegenheid i.v.m. de selectiecriteria voor steunverlening door het Structuur- en het Cohesiefonds, databank regio's).

2.1.3. Voor de totstandbrenging van een Europese financiële ruimte (b.v. kapitaalmarktstatistieken, incl. gegevens over emissies van ecu-obligaties, databank met ecu-statistieken).

2.2. De Commissie heeft in haar „Eindverslag over het statistisch programma 1989-1992" [COM(93) 454 def.] gewezen op de ter zake inmiddels reeds geboekte vooruitgang (par. I B I t/m I B 4, I C 1). In de afgelopen tien jaar is het met name gelukt, het Europees Stelsel van Economische Rekeningen (ESER) te laten aansluiten bij het rekeningenstelsel van de Verenigde Naties (SNA) en bij de betalingsbalansstatistieken van het Internationaal Monetair Fonds. In het kader van het ESER is het opstellen van de nu al in vergaande mate vergelijkbare gegevens nog in een stroomversnelling gebracht en is de toekomstige integratie van Oostenrijk, Zwitserland, Zweden en Finland voorbereid.

[1] PB nr. C 106 van 14. 6. 1994, blz. 22.

2.3. De communautaire statistiek is gebaseerd op gegevens die afkomstig zijn van de nationale bureaus voor de statistiek. Dit strookt met het subsidiariteitsbeginsel, dat zijn waarde juist op het gebied van de statistiek al jaren bewijst. Deze subsidiariteit brengt evenwel ook een aantal eisen met zich mee.

2.3.1. Tussen het Bureau voor de statistiek van de Europese Unie en de nationale bureaus voor de statistiek moet van een duidelijke arbeidsverdeling sprake zijn.

2.3.2. De lid-staten moeten erop toezien dat de door hun bureaus voor de statistiek aan de Commissie doorgegeven data beantwoorden aan de op EG-niveau overeengekomen beginselen.

2.3.3. Vertrouwelijke statistische gegevens moeten op alle niveaus zorgvuldig worden beschermd zodat het vertrouwen van de informatieplichtigen gerespecteerd blijft.

2.3.4. Er moeten de nodige voorzieningen worden getroffen om te bereiken dat de communautaire statistiek — voor zover deze niet vertrouwelijk is — niet alleen ter beschikking staat van de kring van onmiddellijke gebruikers, maar van alle burgers van de Europese Unie.

2.3.5. Gelet op de bijzondere behoeften van het Europees Monetair Instituut en de verantwoordelijkheid van het EMI en het latere Europese Stelsel van Centrale Banken voor bepaalde statistieken, moet tussen de diverse bureaus voor de statistiek op nationaal en op EG-niveau overeenstemming worden bereikt over een specifieke vorm van samenwerking; daarbij mag vooral de onafhankelijkheid van de Europese centrale bank en het EMI niet uit het oog worden verloren.

2.4. Deze ontwerp-verordening voorziet in de regelgeving die nodig is om aan de in paragraaf 2.3 genoemde eisen te kunnen voldoen. Het Economisch en Sociaal Comité acht de voorgestelde ontwerp-verordening dan ook nuttig en formuleert dienaangaande in onderstaande paragrafen 3 en 4 een aantal opmerkingen.

3. Algemene opmerkingen

3.1. In 23 artikelen worden bepalingen voorgesteld met betrekking tot het voorbereiden, registreren en bijeenbrengen van gegevens, de opslag en bewerking ervan, het analyseren en het voorbereiden van communautaire statistieken op basis van uniforme normen en geharmoniseerde methodes. Aan de hand van werkprogramma's op jaarbasis worden meerjarige, soms permanent bijgewerkte statistische programma's met richtsnoeren en doelstellingen opgesteld.

3.1.1. Het stemt het Comité tot voldoening dat daarbij het aspect financiën op nationaal en EG-niveau even zwaar weegt als het nut van EG-bepalingen op dit gebied (art. 4). Het Comité stemt met name ook in met volgende beginselen (art. 9, lid 2, sub 3 en 4).

3.1.1.1. De last voor de informatieverstrekker wordt zo gering mogelijk gehouden.

3.1.1.2. De werkzaamheden en kosten die gemoeid zijn met het opstellen van communautaire statistieken moeten in een redelijke verhouding staan tot de betekenis van de gewenste resultaten.

3.1.2. In verband met de omvang en betekenis van de statistische programma's acht het Economisch en Sociaal Comité het wenselijk dat het door het Bureau voor de statistiek van de EG zelf hiervoor ingezette comité (Comité statistisch programma) alsook het Europees Monetair Instituut hierover worden geraadpleegd, alsmede — voor zover relevant — het Comité voor monetaire, financiële en betalingsbalansstatistiek en het Comité voor statistische informatie op economische en sociaal gebied (art. 3, lid 2 en 3).

3.1.3. Conform lid 2 van artikel 3 dient de Commissie voor zover mogelijk rekening te houden met de statistische behoeften van het Europees Monetaire Instituut. Naar het oordeel van het Comité is deze beperking onterecht, gezien de grote betekenis van de statistieken die naar het zich laat aanzien nodig zullen zijn voor de voorbereiding van het gemeenschappelijk monetair beleid, voor het nader tot elkaar brengen van het monetair beleidsinstrumentarium en voor een nauwere samenwerking tussen de centrale banken.

3.2. In de ontwerp-verordening wordt bepaald (art. 9) dat de communautaire statistieken op objectieve wijze en zonder inmenging van politieke en andere belangengroepen worden opgesteld. Gezien de betekenis van statistische gegevens voor de tenuitvoerlegging van de Economische en Monetaire Unie (zie par. 2.1.1 en 2.1.2) staat het Comité volledig achter dit beginsel, alsmede achter de uitvoerige bepalingen betreffende de geheimhoudingsplicht ten aanzien van vertrouwelijke gegevensmeldingen en de bescherming tegen onthulling ervan door onbevoegden (artt. 13 t/m 19). In dit verband acht het Comité het juist dat de verstrekkers van statistische gegevens zowel over de genomen beschermingsmaatregelen als over de rechtsgrondslagen en doelstellingen van de statistiek worden voorgelicht.

3.3. De tenuitvoerlegging van convergentie- en herstelprogramma's, alsook de voorgenomen intensievere coördinatie van de economische politiek van de afzonderlijke lid-staten en het multilaterale toezicht daarop vereisen dat de betrokken sociaal-economische kringen, in het bijzonder de sociale partners, adequaat worden voorgelicht. Het Comité is er dan ook bijzonder mee ingenomen dat de ontwerp-verordening voorziet in een onpartijdige en ongehinderde toegang tot communautaire statistiek, voorzover deze niet onder de statistische geheimhoudingsplicht valt (artt. 10 en 11).

3.4. Het Comité gaat ervan uit dat het ook geraadpleegd zal worden over de in artikel 2, lid 1, van het verordeningsvoorstel genoemde statistische meerjarenprogramma's van de Gemeenschap.

4. Bijzondere opmerkingen

4.1. Hoewel de nationale bureaus voor de statistiek in de regel bevoegd zijn voor de in het Statistisch programma neergelegde activiteiten, kunnen, in overleg met de betrokken nationale bureaus, communautaire statistieken ook door het Bureau voor de statistiek van de Gemeenschap worden opgesteld. Het Comité acht het zinvol dat deze mogelijkheid in het voorstel wordt opgenomen (art. 7).

4.2. Overeenkomstig lid 4 van artikel 11 worden de toegangsvoorwaarden voor de gebruikers geregeld in het tariferingsbeleid van de afzonderlijke bureaus, op basis van wederzijdse informatie en samenwerking tussen deze bureaus en het Bureau voor de statistiek van de Gemeenschap. Dit strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Wel acht het ESC het van belang dat deze samenwerking in een zodanig tariferingsbeleid uitmondt dat de burger uit welke lid-staat dan ook bij het krijgen van toegang tot communautaire statistieken niet benadeeld wordt doordat hij voor belangrijke kosten komt te staan.

4.3. In artikel 18 wordt bepaald dat medewerkers van nationale bureaus ook na beëindiging van hun dienstverband onderworpen blijven aan de statistische geheimhoudingsplicht. Het Comité staat achter deze bepaling, maar vraagt zich af hoe dit in de arbeidsovereenkomst, het ambtenarenstatuut en strafrechtelijk op nationaal en op EG-niveau kan worden geregeld.

4.4. In artikel 20 wordt de raadpleging van het Comité statistisch programma geregeld, met name de besluitvormings- en stemprocedure t.a.v. maatregelen van de Commissie die niet met het advies van bedoeld Comité stroken. De procedure is weliswaar gecompliceerd, maar dit is volgens het Economisch en Sociaal Comité onvermijdelijk indien men wil dat de voor de communautaire statistiek noodzakelijke besluiten zonder grote vertragingen kunnen worden genomen. Hetzelfde geldt voor de in artikel 21 vastgelegde werkwijze van het Comité statistisch geheim dat bij Verordening (EEG) nr. 1588/90 van de Raad van 11 juni 1990 is opgericht.

Brussel, 27 april 1994.

De voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

Susanne TIEMANN